

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č.j. MV-3270-2/PO-OVL-2014

Praha 8. ledna 2014
Počet listů: 2

Schvaluji:

.....
generální ředitel HZS ČR

NORMA ZNALOSTÍ PRO FUNKCI HASIČ-STROJNÍK
V JEDNOTCE HZS KRAJE, ZÁCHRANNÉHO ÚTVARU HZS ČR A HZS PODNIKU
(u HZS ČR ve služební hodnosti vrchní referent nebo asistent)

2014

1. Obecné požadavky na výkon práce

Úkoly stanovené jednotkám požární ochrany v § 70 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, upřesňují zejména vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o jednotkách PO“), a Bojový řád jednotek požární ochrany.

Hasič-strojník musí mít potřebné znalosti a dovednosti stanovené pro funkci hasič, musí být držitelem řídicího oprávnění skupiny C a skupiny E s prokazatelnou dovedností v řízení motorových vozidel (nebo v souladu s interním aktem řízení¹⁾ podle hmotností třídy vozidla i pouze skupiny B) a musí splňovat ustanovení dalších předpisů²⁾. Musí mít také potřebné znalosti a dovednosti pro:

- a) používání, obsluhu a udržování prostředků strojní služby své jednotky PO v provozuschopném stavu, k jejichž používání je služebním funkcionářem nebo jinou oprávněnou osobou určen (dále jen „určené prostředky“),
- b) taktiku nasazení určených prostředků,
- c) zásobování požární vodou.

---

¹⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a ustanovení náměstka ministra vnitra č. 36/2003 k provádění odborné přípravy a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 38/2005.

²⁾ Například § 37 odst. 2 písm. d) a e) vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.; profesní způsobilost řidiče podle zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů; zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů; fyzická a zdravotní způsobilost podle § 15 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění zákona č. 375/2011 Sb., a vyhlášky č. 393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o příslušníka HZS ČR, a zdravotní způsobilost podle nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obce nebo podniků, jde-li o zaměstnance HZS podniku nebo člena SDH obce nebo člena SDH podniku.

2. Požadavky na znalosti a dovednosti hasiče-strojníka jednotky HZS kraje, Záchraného útvaru HZS ČR a HZS podniku

Skupina znalostí	Požadavky potřebných znalostí a dovedností
<p>A Organizace požární ochrany</p>	<p>JE SEZNÁMEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s úkoly strojní služby v požární ochraně, • s dokumentací strojní služby vedené u jednotky PO (v písemné, popř. i v elektronické podobě) a umí vést evidenci a záznamy o provozu, kontrolách a zkouškách určených prostředků. <p>ZNÁ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizaci řízení své jednotky PO s vazbou na funkci hasič-strojník v době operačního i organizačního řízení, • ustanovení předpisů majících vztah k používání určených prostředků, • ustanovení předpisů majících vazbu na výkon funkce hasič-strojník, zejména <ul style="list-style-type: none"> - vybraná ustanovení vyhlášky o jednotkách PO, - Řádu strojní služby HZS ČR ³⁾, jde-li o příslušníka HZS ČR, - Řádu výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků ⁴⁾, jde-li o zaměstnance HZS podniku nebo člena SDH obce nebo podniku, - dopravně provozního řádu, - vybraná ustanovení zákona ⁵⁾ o technické způsobilosti vozidel pro provoz na pozemních komunikacích.
<p>B Bezpečnost práce</p>	<p>JE SEZNÁMEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s nejčastějšími příčinami dopravních nehod požárních automobilů. <p>ZNÁ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustanovení předpisů bezpečnosti práce majících vazbu na výkon funkce hasič-strojník zejména <ul style="list-style-type: none"> - Řádu strojní služby HZS ČR ³⁾, jde-li o příslušníka HZS ČR, - Řádu výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků ⁴⁾, jde-li o zaměstnance HZS podniku nebo člena SDH obce nebo podniku, - nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky, • bezpečné postupy pro používání určených prostředků v rozsahu stanoveném v návodu k obsluze, • bezpečnostní limity pro používání určených prostředků a důvody, pro které je zakázáno určené prostředky používat, • bezpečnostní zásady stanovené pro řidiče a osádku při výjezdu a jízdě k zásahu, • příčiny, které snižují schopnost řidiče k řízení vozidel, • bezpečnostní zásady stanovené pro jízdu vozidly, která patří do jemu určených prostředků (dále jen „určená vozidla“), • zásady pro jízdu vozidlem uplatňujícím právo přednostní jízdy, • zásady bezpečné a defenzivní jízdy, • faktory, které ovlivňují možnost vzniku kritické jízdní situace, • bezpečnostní zásady pro ustavení určených vozidel (např. v blízkosti troleje, při dopravní nehodě na dálnicích).

³⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 9/2006, kterým se vydává Řád strojní služby Hasičského záchranného sboru České republiky.

⁴⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 25/2009, kterým se stanoví Řád výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků.

⁵⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Skupina znalostí	Požadavky potřebných znalostí a dovedností
<p>D Požární taktika</p>	<p>JE SEZNÁMEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s parametry čerpacích stanovišť, přístupových komunikací a nástupních ploch. <p>ZNÁ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktické zásady pro umístování určených vozidel na místě zásahu, zejména <ul style="list-style-type: none"> - u požáru, - u zásahu za přítomnosti nebezpečné látky, - u dopravní nehody, • způsoby dodávky a dopravy vody, • způsoby připojování určených vozidel na zdroje požární vody, na požární potrubí a na polostabilní hasicí zařízení, • místa v předurčeném hasebním obvodu, která omezují možnost průjezdu určených vozidel z hlediska snížené nosnosti komunikace, snížené výšky nebo šířky průjezdného profilu komunikace nebo jinou překážkou.
<p>E Technický výcvik</p>	<p>ZNÁ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • činnosti stanovené strojníkovi Cvičebním řádem jednotek požární ochrany - technický výcvik. <p>UMÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • připojovat určené prostředky na zdroje požární vody, požární potrubí a polostabilní hasicí zařízení, • obsluhovat určené prostředky, • obsluhovat určené prostředky nouzovým způsobem, • řídit určená vozidla při normálních i ztížených podmínkách a je schopen aplikovat zásady bezpečné a defenzivní jízdy, • stanoveným postupem vléci nepojízdná vozidla, • určená vozidla připravit k výjezdu a bezpečně s nimi ze stanice vyjet, • po ukončení zásahu určené prostředky uvést do akceschopného stavu.
<p>F Věcné prostředky</p>	<p>JE SEZNÁMEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se základními parametry pneumatik určených vozidel a s příčinami jejich poškození nebo neúměrného opotřebení, zná zásady huštění pneumatik a postupy stanovené při jejich výměně, • s konstrukcí hlavních skupin podvozků, agregátů a nástaveb požárních automobilů a s nejčastějšími příčinami poruch. <p>ZNÁ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní takticko-technická data určených prostředků, • provozní náplně určených prostředků a opatření prováděná k zabezpečení jejich celoročního provozu, • způsob vlečení určených vozidel a způsoby nouzového dojetí. <p>UMÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používat a obsluhovat přidělená opravárensko-diagnostická zařízení a zařízení nezbytná pro provoz určených prostředků; jedná se například o <ul style="list-style-type: none"> - kontrolu stavu akumulátorů a pneumatik, - udržování určených prostředků v pohotovostním stavu, - odtah výfukových spalin z garáží, - otevírání garážových vrat (včetně nouzového způsobu).